

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gegužės 15 d. Nr. 21RE2-101 (AG2-81/16-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkės ir pranešėjos), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Reteilos technologijos“ atstovui X. Y., atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams Z. Y., C. Y., A. Y., D. Y., trečiojo suinteresuoto asmens Inovacijų ir ekonomikos ministerijos atstovui E. Y.,

2025 m. gegužės 13 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Reteilos technologijos“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2025 m. balandžio 18 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) „Reteilos technologijos“ (toliau – ir pareiškėja, bendrovė, Projektų vykdytojas) skundas, kuriuo ji prašo:

1) panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir Inovacijų agentūra, IA) 2025 m. kovo 21 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Sprendimas dėl nepasiekto rodiklio ir dalies lėšų gražinimo (Projektas Nr. (duomenys neskelbtini))“ (toliau – ir Sprendimas);

2) panaikinti Inovacijų agentūros Sprendimu pritaikytą poveikio priemonę – 3 052,63 Eur baudą gražintinų lėšų formatu;

3) pripažinti, kad pareiškėjos rodiklių nepasiekiamumo faktas atsitiko dėl objektyvių, nuo bendrovės veiksmų nepriklausančių priežasčių.

Skunde pareiškėja nurodo, jog ji vykdė projektą „Vartotojų pasirinkimų, tvariai perkant maisto produktus ir planuojant maisto ruošimą, modeliavimo įrankio sukūrimas“ (toliau – ir Projektas) ir jo įgyvendinimui gavo paramą / dotaciją. 2021 m. birželio 10 d. dotacijos sutartyje Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sutartis) įsipareigojo pasiekti numatytus stebėsenos rodiklius. T. y. per metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos Projekto vykdytojas įsipareigojo sukurti 2 ilgalaikes darbo vietas.

Pažymi, jog pareiškėja Projektą įgyvendino, tačiau dėl objektyvių priežasčių, t. y. nuo Projekto vykdytojo nepriklausomų aplinkybių, nepasiekė stebėsenos rodiklių. Vadovaudamasi Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 „Dėl 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“, 72 punkto, Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d.

įsakymu Nr. 1K-316, (toliau – ir Taisyklės) 258, 266 punktų nuostatomis, argumentuoja, jog tuo atveju, kai Projekto stebėsenos rodikliai nepasiekiami dėl subjektyvių priežasčių, atsakovė turi teisę vienašališku sprendimu sumažinti Sutartyje nustatytą Projektui skirtą finansavimą ir pareikalauti iš Projekto vykdytojo grąžinti rodiklių nepasiekimui proporcingą finansavimo dalį. Akcentuoja, jog nagrinėjamu atveju stebėsenos rodikliai nebuvo pasiekti dėl objektyvių aplinkybių, dėl ko bendrovė ekonomiškai nebuvo pajėgi sukurti naujų darbo vietų ir jas išlaikyti. Mano, jog tuo atveju, kai stebėsenos rodikliai nepasiekiami dėl objektyvių priežasčių, atsakovė neturėtų taikyti kraštutinių poveikio priemonių.

Pabrėžia, jog pareiškėja pateikė visą prašomą informaciją, pagrindžiančią, jog rodikliai nebuvo pasiekti dėl objektyvių aplinkybių ir prašė netaikyti poveikio priemonių. Teigia, jog atsakovė pareikalavo pateikti papildomus įrodymus, pagrindžiančius bendrovės teiginius, kurių iš esmės gauti yra neįmanoma, pvz., pokalbių tarp bendrovės vadybos ir klientų išsklotinių video ar kitu formatu. Atsakovė nenurodė, kokiu būdu bendrovė turėjo tai fiksuoti ir gauti.

Nesutinka su atsakovės vertinimu, jog pagrindinė priežastis, kodėl nepasiekti stebėsenos rodikliai – prekių apskaitos ir valdymo sistemų nehomogeniškumas ir tai, jog jose suvesti duomenys gali būti vedami skirtingais formatais. Teigia, jog bendrovė sukūrė atskirą modulį formatu „suvienodinimui“ ir taip šią problemą išsprendė.

Paaškina, jog pagrindinės priežastys, kodėl pareiškėja nepasiekė stebėsenos rodiklių: 1) bendrovė neteko turimų klientų – nutrauktos / nepratęstos sutartys su UAB (duomenys neskelbtini) ir IĮ (duomenys neskelbtini); 2) per 2022–2023 m. bendrovė nepasirašė sutarčių su klientais, kurie sutarčių pasirašymą atidėjo neribotam laikui (duomenys neskelbtini). Šios priežastys lėmė bendrovės ekonominių rezultatų pablogėjimą, o netekusi pajamų, bendrovė neturėjo net teorinių galimybių plėsti / vystyti veiklą ir kurti naujas darbo vietas. Akcentuoja, jog bendrovė atliko eilę veiksmų, siekdama atstatyti ekonominį gyvybingumą, tačiau nesėkmingai.

Mano, jog pagrindines priežastis, lėmusias dalies klientų atsisakymą bendradarbiauti, įtakojo: 1) klientų nenoras dalintis informacija, nes sukurta sistema atskleidžia ir darbuotojų veiklos trūkumus, dėl efektyvumo padeda sumažinti darbuotojų skaičių, parodo darbuotojų klaidas; 2) klientų sąmoningai ar nesąmoningai klaidingai vedami arba nevedami duomenys jų ERP sistemose; 3) galimas piktnaudžiavimas „juodąja buhalterija“, neapskaitant dalies prekių ir negalėjimas tokio piktnaudžiavimo deklaruoti; 4) kitos priežastys – pvz., karas.

Pareiškėja nesutinka su atsakovės vertinimu, kad pareiškėjos pateiktų įrodymų nepakanka nustatyti objektyvias priežastis, nesutinka su atsakovės pertekliniu reikalavimu pateikti pokalbių stenogramas video ar kitu formatu, įrodančias klientų atsisakymą naudoti produktą ir / ar pratęsti sutartis, nes sutarčių nebuvimas ir / ar nepratęsimas pats savaime nurodo kliento atsisakymą bendradarbiauti. Pareiškėja nesutinka su paskirta poveikio priemone – dalies lėšų grąžinimu, nes neižvelgia savo kaltės dėl nepasiektų rodiklių.

Pareiškėjos atstovas posėdžio metu skundą palaikė ir prašė jį tenkinti skunde išdėstyty motyvų pagrindu. Paaškino, jog bendrovė Projektą įgyvendino, produktą sukūrė, o stebėsenos rodiklių pasiekti neturėjo net teorinių galimybių dėl priežasčių, kurios paaškintos skunde ir posėdžio metu (klientų sutarčių nepasirašymas / nepratęsimas). Šiuo metu bendrovė nėra likviduota, pati bendrovė į produkto kūrimą investavo (duomenys neskelbtini), todėl taikant projekto mažinimo sankciją, praranda galimybę tęsti savo veiklą.

Atsakovė VŠĮ Inovacijų agentūra 2025 m. gegužės 6 d. pateikė atsiliepimą, kuriuo su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo faktines aplinkybes dėl 2021 m. vasario 11 d. pateikto Projekto, 2021 m. birželio 10 d. pasirašytos Sutarties. Pagal Sutarties atitinkamas nuostatas, Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga numatyta 2022 m. liepos 1 d. (Sutarties 1 priedo „Projekto aprašymas“ 5.2 papunktis). Sutartyje (Sutarties 1 priedo „Projekto aprašymas“ 6.1 papunktyje) numatytas privalomas pasiekti produkto stebėsenos rodiklis „P.N.804-01.2.1-MITA-T-852 Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos (Visos darbo dienos ekv.)“ (toliau – ir Rodiklis) – numatyta sukurti 2 darbo vietas. Rodiklis turėjo būti pasiektas per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos

(t. y. iki 2023 m. liepos 1 d.), kaip tai nustatyta Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 (toliau – ir Skaičiavimo aprašas).

Pažymi, jog Inovacijų agentūra 2024 m. spalio 17 d. per Duomenų mainų svetainę (toliau – ir DMS) pateiktu pranešimu „Dėl atsiskaitymo už projekto stebėsenos rodiklius“ priminė Projekto vykdytojui apie pareigą atsiskaityti už Projekto rodiklius (darbo vietų ir MTEP išlaidų) ir paprašė pateikti informaciją apie pasiektą darbo vietų Rodiklio reikšmę (kartu su pagrindžiančiais dokumentais). Projekto vykdytojas atsakymą pateikė 2024 spalio 22 d. DMS pranešime „Atsakymas dėl rodiklių pasiekiamumo“. Inovacijų agentūra 2024 m. gruodžio 17 d. DMS pranešime „Dėl stebėsenos rodiklio“ pateikė prašymą patikslinti / papildyti paaiškinimus. Projekto vykdytojas paaiškinimus pateikė 2024 m. gruodžio 24 d. per DMS pranešime „Dėl veiklos rodiklio“. Nurodo, jog Inovacijų agentūra 2025 m. sausio 30 d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl nepasiekto projekto rodiklio (projektas Nr. (duomenys neskelbtini))“ pareiškėjos paprašė pateikti 2024 m. gruodžio 24 d. teiktus paaiškinimus detalizuojančią ir Projektui specifiską informaciją (kartu su ją pagrindžiančiais dokumentais ar kita pagrindžiančia informacija, kuri dar nebuvo teikta IA), taip pat, jei turimi, ir kitus paaiškinimus dėl nepasiekto Rodiklio. Projekto vykdytojas atsakymą pateikė 2025 m. vasario 6 d. pranešimu „Atsakymas į Raštas dėl stebėsenos rodiklių“. Akcentuoja, jog įvertinusi Projekto vykdytojo pateiktus paaiškinimus, atsakovė 2025 m. kovo 21 d. priėmė byloje skundžiamą Sprendimą.

Remdamasi Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“ (toliau – ir Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės) 9.3, 9.17.4 papunkčiais, Taisyklių 258, 266 punktais, Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-250 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „InoStartas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ patvirtinto 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „InoStartas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – ir Finansavimo sąlygų aprašas) 9, 10.1, 26.4, 72 punktais, Skaičiavimo aprašo 55 punktu, motyvuoja Sprendimo teisėtumą.

Argumentuoja, jog Rodiklio pasiekimo vertinimas atliktas vadovaujantis Taisyklių 22 skirsnio „Stebėsenos rodikliai“ nuostatomis bei per DMS pateiktuose pranešimuose nurodyta informacija apie nepasiektą Rodiklio reikšmę, Projekto vykdytojo veiksmus, viešai prieinamą informaciją bei kitas su Rodiklio siekimu susijusias aplinkybes. Remdamasi Skaičiavimo aprašo nuostatomis argumentuoja, kad Rodiklis turėjo būti pasiektas per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos, o Sutarties 1 priedo 6 punkte nurodyta Rodiklio reikšmė – 2 darbo vietos, per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos (2022 m. liepos 1 d.) Projekto vykdytojas įsipareigojo sukurti 2 ilgalaikės darbo vietas, tačiau iki 2023 m. liepos 1 d. darbo vietos sukurtos nebuvo. Pabrėžia, jog skundžiamame Sprendime įvertinta, kad Rodiklio reikšmė nepasiekta 100 proc. Akcentuoja, kad Inovacijų agentūra įvertino pareiškėjos nurodytas Rodiklio nepasiekimo priežastis, ir priėmė Skundžiamą sprendimą Projektui skirtą finansavimą sumažinti viena antrąja Taisyklių 260.4 papunktyje numatyto 20 proc. dydžio, ir netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažino 3.052,63 Eur (30.526,30 Eur * 20 proc./2) (Europos Sąjungos lėšų dalis sudaro tą pačią sumą – 3.052,63 Eur, kadangi Projekto finansavimas sudaro 100 proc.).

Tvirtina, jog Inovacijų agentūra sprendė, kad prieš pradėdamas įgyvendinti Projektą, Projekto vykdytojas, kaip verslo subjektas, kuriam keliami aukštesni atidumo reikalavimai, privalėjo įsivertinti, kad jo kuriamas produktas nebus patrauklus ir nesulauks potencialių klientų dėmesio. Atsakovė pareiškėjos pateiktus paaiškinimus dėl Rodiklio nepasiekimo priežasčių įvertino, tačiau sprendė, jog jie nebuvo pakankami bei pagrįsti objektyviais faktais, kurie leistų įsitikinti, kad Rodiklis nepasiekiamas dėl objektyvių, nuo Projekto vykdytojo nepriklausančių aplinkybių.

Atsakovė vertina, jog pareiškėja nepateikė jokių objektyvių duomenų, pagrindžiančių, kad IA, priimdama skundžiamą Sprendimą, neįvertino ar netinkamai įvertino informaciją, kurią pateikė Projekto vykdytojas Rodiklio vertinimo metu, ir kuri buvo prieinama viešai. Mano, kad Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, Sprendime buvo nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo IA rėmėsi priimdama skundžiamą Sprendimą.

Atsakovės atstovai Komisijos posėdžio metu prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu. Paaiškino, jog jei pareiškėja būtų teikusi trečiųjų asmenų paaiškinimus apie komunikavimą, bendradarbiavimą, tai nebūtų laikoma įrodymu, pagrindžiančiu Rodiklio nepasiekimo priežastis. Projektas vykdomas laikantis teisės aktų reikalavimų, todėl nepasiekus Rodiklio, kurį pati pareiškėja nusimatė Projekte (2 darbo vietos), ir nepateikus įrodymų, pagrindžiančių objektyvių aplinkybių egzistavimą, atsakovė privalėjo priimti ginčijamą Sprendimą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 2025 m. balandžio 25 d. pateikė atsiliepimą, kuriuo nesutinka su pareiškėjos skundu.

Nurodo, jog pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių 9.3. papunktį, Inovacijų agentūra „įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų <...>“, o pagal 9.17.4. papunktį „nustačiusi netinkamas finansuoti išlaidas informuoja apie tai projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksnių dėl projektų vykdytojams išmokėtų netinkamų finansuoti ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo, susigrąžina ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, reikalavimo teisę į projekto vykdytojo negrąžintą sumą perduoda centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, informuoja ministeriją apie nesusigrąžintas ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir teikia tvirtinančiajai ir mokėjimo institucijoms informaciją apie grąžintinas, grąžintas ir nesusigrąžintinas lėšas, panaikintą projekto ES struktūrinių fondų lėšų ir (ar) nacionalinių lėšų dalį arba visas projektui skirtas ES struktūrinių fondų lėšas ir (ar) nacionalines lėšas“. Pažymi, jog pagal Taisyklių 258 punktą, jeigu stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašuose nurodytu pasiekimo momentu projekto vykdytojas yra nepasiekęs projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių, įgyvendinančioji institucija, įvertinusi stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis ir projektui skirtą finansavimo pagrįstumą, vadovaudamasi šių Taisyklių 259–265 punktuose nurodytais principais, vienašaliu sprendimu sumažina projekto sutartyje nustatytą projektui skirtą finansavimą (nekeisdama projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydžio, t. y. atitinkama suma didindama projekto vykdytojo nuosavo įnašo dalį). Jei įgyvendinančioji institucija nustato, kad nepasiekus stebėsenos rodiklių taip pat nėra pasiektas projekto tikslas, vadovaudamasi šių Taisyklių 190 punktu ji inicijuoja projekto sutarties nutraukimą šių Taisyklių 19 skirsnyje nustatyta tvarka ir išmokėtų lėšų susigrąžinimą šių Taisyklių 26 skirsnyje nustatyta tvarka.

Paaiškina, jog pagal Finansavimo sąlygų aprašo nuostatas, administruojančia institucija nustatyta Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (toliau – ir MITA).

Pažymi, kad MITA teisinis subjektiškumas pasibaigė 2022 m. gruodžio 1 d., kai jos, kaip juridinio asmens, teises ir pareigas reorganizavimo prijungimo būdu perėmė Lietuvos mokslo taryba, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 513 „Dėl sutikimo reorganizuoti Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrą“ ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. V-1674 „Dėl Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros reorganizavimo prijungimo prie Lietuvos mokslo tarybos būdu“. Vykdamas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. kovo 30 d. įsakymą Nr. V-469/4-510 „Dėl biudžetinės įstaigos Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros veiklų perdavimo viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai“, priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „Inostartas“ administravimas buvo perduotas Inovacijų agentūrai.

Pabrėžia, jog Inovacijų agentūrai yra suteikta teisė vertinti pateiktus projektų įgyvendinimo planus, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atitikties teisės aktuose keliamiems reikalavimams, vertinti projekto sutartyje nustatytą stebėsenos rodiklių pasiekimą bei įvertinus stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis ir projektui skirto finansavimo pagrįstumą, priimti atitinkamus sprendimus, kuriais mažinamas projektams skirtas finansavimas.

Pastebi, kad vadovaujantis Sutarties 1 priedo 6 punktu, Projekto vykdytojas įsipareigojo pasiekti numatytą Rodiklį – sukurti 2 ilgalaikes darbo vietas. Vykdamas Finansavimo sąlygų aprašo nuostatas, Rodiklis sukurti ilgalaikes darbo vietas turi būti pasiektas per 1 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos, t. y. per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos. Projekto vykdytojas įsipareigojo sukurti 2 ilgalaikes darbo vietas. Projekto veiklos baigtos 2022 m. liepos 15 d., tačiau nei iki 2023 m. liepos 1 d. (t. y., per vienerius metus po Projekto veiklų pabaigos), nei iki skundžiamo Sprendimo surašymo dienos darbo vietos sukurtos nebuvo. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, Inovacijų agentūra konstatavo, kad Sutartyje numatyto stebėsenos rodiklio reikšmė yra nepasiekta: Rodiklio reikšmės nepasiekimas sudaro 100 proc. Atkreipia dėmesį į tai, kad pareiškėja pripažįsta, jog Projekto stebėsenos rodiklis nebuvo pasiektas.

Tvirtina, kad vadovaujantis Finansavimo sąlygų aprašo 26.4 papunkčiu, Projekto Rodiklis, kuris numatytas Projekto paraiškoje ir įtrauktas į Sutartį (Sutarties 2.1 punktas ir Sutarties 1 priedo 6 punktas), yra privalomas.

Nurodo, jog vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, įgyvendinus Projekto veiklas, tačiau nepasiekus Sutartyje nustatytų projekto stebėsenos rodiklių reikšmių, mažinama Projektui skirto finansavimo dalis, kuri apskaičiuojama atsižvelgiant į Taisyklių 260.1–260.4 papunkčiuose nustatytas rodiklio nepasiekimo ir atitinkamai mažintinos skirto finansavimo dalies proporcijas bei Taisyklių 261 ir 259 punktuose nustatytus mažintino skirto finansavimo dalies dydžio parinkimo principus. Taisyklių 259 punkte nustatyta, jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas yra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu ir projekto vykdytojas nepagrindžia patirtų projekto išlaidų atsižvelgdamas į nepasiektą stebėsenos rodiklio reikšmę, mažinama projektui skirto finansavimo dalis apskaičiuojama proporcingai pagal neįvykdytų projekto veiklų apimtį ir (arba) yra lygi nepagrįstai patirtoms projekto išlaidoms.

Mano, kad Inovacijų agentūra išsamiai ir objektyviai įvertino pareiškėjos pateiktus paaiškinimus dėl Rodiklio nepasiekimą lėmusių faktinių aplinkybių. Trečiasis suinteresuotas asmuo pritaria Inovacijų agentūros vertinimui ir mano, kad priimtas Sprendimas yra argumentuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, laikantis teisės aktuose bei teismų praktikoje numatytų reikalavimų ir principų, Sprendime yra aiškiai suformuluotos teisės ir pareigos, jis atitinka teisės aktais nustatytus reikalavimus, todėl yra teisėtas ir pagrįstas.

Trečiojo suinteresuoto asmens atstovas posėdžio metu prašė atmesti pareiškėjos skundą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu.

Skundo dalis atmestina, bylos dalis nutrauktina.

Byloje ginčo dalyku yra viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. kovo 21 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Sprendimas dėl nepasiekto rodiklio ir dalies lėšų gražinimo (Projektas Nr. (duomenys neskelbtini))“ (minėta, toliau – ir Sprendimas) teisėtumo nustatymas, Sprendimu pritaikyto finansavimo mažinimo pagrįstumo nustatymas.

Bylos medžiaga bei bylos šalių paaiškinimais nustatyta, jog pareiškėja vykdė Projektą ir jo įgyvendinimui gavo paramą / dotaciją (suma – 30 526,30 Eur). Projekto įgyvendinimui tarp pareiškėjos ir atsakovės pasirašyta Sutartis. Pagal Sutarties 1 priedo „Projekto aprašymas“ 4 punktą, Projekto tikslas – (duomenys neskelbtini). Pagal Sutarties minėto priedo 5.2 papunktį Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga numatyta 2022 m. liepos 1 d. Sutarties 1 priedo „Projekto aprašymas“ 6.1 papunktyje numatytas privalomas pasiekti produkto stebėsenos rodiklis „P.N.804-01.2.1-MITA-T-852 Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos (Visos darbo dienos ekv.)“ – 2.

Inovacijų agentūra 2024 m. spalio 17 d. per DMS pateikė pranešimą „Dėl atsiskaitymo už projekto stebėsenos rodiklius“, kuriuo priminė Projekto vykdytojui apie pareigą atsiskaityti už

Projekto rodiklius (darbo vietų ir MTEP išlaidų) ir paprašė pateikti informaciją apie pasiektą darbo vietų Rodiklio reikšmę (kartu su pagrindžiančiais dokumentais: laisvos formos pažymą, kurioje būtų nurodyta informacija: darbuotojų sąrašas, pareigybės, etato dydžiai, darbo sutarčių pobūdis).

Projekto vykdytojas atsakymą pateikė 2024 spalio 22 d. DMS pranešimu „Atsakymas dėl rodiklių pasiekiamumo“ (toliau – ir Pranešimas). Pranešime paaiškino, jog Rodiklis nebuvo pasiektas dėl neigiamų įmonės ekonominės veiklos rodiklių: 1) įmonė neteko turimų klientų – nutrauktos / nepratęstos sutartys su (duomenys neskelbtini); 2) per 2022 m. įmonė nepasirašė sutarčių su klientais, kurie sutarčių pasirašymą atidėjo neribotam laikui (duomenys neskelbtini), nors sutartys buvo suderintos ir patvirtinti veiklos planai. Bendra sutarčių vertė po bandomojo laikotarpio būtų siekusi (duomenys neskelbtini); 3) įmonės veikla yra paremta SaaS principu, įmonės klientai – verslo bendrovės. Įmonė suteikia nemokamą ar iš dalies mokamą „bandomąją“ sistemos versiją mėnesio laikotarpiu, po kurio klientai pratęsia paslaugų pirkimą, pirkdami pilną versiją 12 mėnesių laikotarpiui, tačiau po bandomojo periodo, klientai nesutikdavo pratęsti sutarčių, dėl siūlomo sprendimo sudėtingumo. Paaiškinime nurodyta kokius veiksmus atliko pareiškėja, siekdama veiklos tęstinumo, todėl dėl objektyvių priežasčių, neužsitikrino kontraktų, dėl ko neteko galimybės išlaikyti esamus, o kartu ir samdyti naujus darbuotojus, darbo vietų kūrimas bendrovėje sustabdytas, iki kol bendrovė pradės generuoti pajamas. Pateiktas paaiškinimas, jog bendrovė 2023–2024 m. pajamų negavo, o bendrovės atliktų investicijų į savo produkto vystymą suma viršija (duomenys neskelbtini) Eur. Prašė netaikyti poveikio priemonių dėl laikinai neįvykdyto Rodiklio nepasiekiamumo.

Inovacijų agentūra 2024 m. gruodžio 17 d. DMS pranešime „Dėl stebėsenos rodiklio“ pateikė prašymą patikslinti / papildyti paaiškinimus. Prašė pateikti pažymą, kurioje būtų nurodyta informacija: darbuotojų sąrašas, pareigybės, etato dydžiai, darbo sutarčių pobūdis. Nurodė, jog pažymoje informacija turėtų būti išdėstyta dviem laikotarpiais: apie darbo vietas iki paraiškos pateikimo ir ne vėlesnei kaip 2023 m. liepos 1 d. datai. Kartu su pažyma prašė pateikti darbuotojo, dirbančio naujai sukurtoje darbo vietoje, darbo sutartį ir įrodymus, kad jie nebuvo išdarbinti. Pažymėta, jog jei Rodiklis buvo pasiektas mažesne apimtimi (1-1,5 etato ar kitokiu dydžiu), būtų vertinama teigiamai. Pabrėžta, jog tik objektyvios priežastys leidžia netaikyti Taisyklių 260 punkto.

Projekto vykdytojas paaiškinimus pateikė 2024 m. gruodžio 24 d. per DMS pranešime (toliau – ir Pranešimas Nr. 1), pakartodamas Pranešime nurodytas Rodiklio nepasiekimo priežastis. Pranešime Nr. 1 pažymėta, jog bendrovei negaunant pajamų, nėra lėšų, kurios leistų mokėti atlyginimus, taip pat nėra darbo apimčių, kurios sudarytų sąlygas naujų darbo vietų kūrimui. Nurodė, jog siekdama užtikrinti bendrovės ekonominę gyvybingumą, bendrovė atliko: 1) beveik 200 bendrovės kuriamo produkto pristatymų potencialiems klientams ES (priedėjo CMR išrašą); 2) bendrovė dalyvavo (duomenys neskelbtini), siekdama užsitikrinti pilotinį kontraktą (duomenys neskelbtini) tinkluose, tačiau dėl produkto specifiškumo ir sudėtingumo, kontrakto nelaimėjo; 3) bendrovė su partneriais pateikė (duomenys neskelbtini) prekybos tinklui savo teikiamos paslaugos galimybių studiją / komercinį pasiūlymą, kurio rezultatai nesudarė pagrindo (duomenys neskelbtini) prekybos sistemai naudoti pareiškėjos siūlomą sprendimą; 4) bendrovė inicijavo „prisijungimo“ prie (duomenys neskelbtini) sistemos darbus, kad bendrovės sprendimas taptų prieinamas mažmeninių prekybinių verslų savininkams visoje LT, tačiau dėl neigiamo ekonominio efekto projektas nebuvo užbaigtas; 5) bendrovė atskyrė produktą į atskirą licenciją ir bandė licenciją parduoti kaip nepriklausomą programinę įrangą, taip užsitikrindama pajamas iš licencijos palaikymo, tačiau klientas, su kuriuo buvo sutartas licencinio produkto sukūrimo ir programinės įrangos perkėlimo į kliento ERP sistemą dėl kaštų optimizavimo sandorio atsisakė (paketo kaina su API integracija (duomenys neskelbtini) Eur).

Inovacijų agentūra, atlikdama Rodiklio pasiekimo vertinimą, 2025 m. sausio 30 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl nepasiekto projekto rodiklio (projektas Nr. (duomenys neskelbtini))“ pareiškėjos paprašė pateikti 2024 m. gruodžio 24 d. teiktus paaiškinimus detalizuojančią Projekto vykdytojui ir Projektui specifišką informaciją (kartu su ją pagrindžiančiais dokumentais ar kita pagrindžiančia informacija, kuri dar nebuvo teikta IA), taip pat, jei turimi, ir kitus paaiškinimus dėl nepasiekto Rodiklio. Nurodė, jog IA negali vadovautis pareiškėjos nurodytomis Rodiklio nepasiekimo priežastimis, nepateikus argumentus pagrindžiančios informacijos, pvz.,

nepateikus nurodytų nutrauktų / nepratęstų sutarčių ar suderintų sutarčių projektų; nepateikus bendravimą su klientais, su kuriais buvo sudarytos ar suderintos sutartys, dėl sutarčių nutraukimo / nepratęsimo/ nepasirašymo patvirtinančios informacijos; informacijos apie dalyvavimą (duomenys neskelbtini) 2023 m. birželio 22 d. rengtame konkurse; informacijos, patvirtinančios apie (duomenys neskelbtini) prekybos tinklui teiktą galimybių studiją / komercinį pasiūlymą ir (duomenys neskelbtini) atsakymą; informaciją apie „prisijungimo“ prie (duomenys neskelbtini) sistemos inicijavimą ir apie licencinio produkto sukūrimo ir programinės įrangos perkėlimo į kliento ERP sistemą suderinimą su klientu ir kliento sandorio atsakymą; detalizuojančios ir pagrindžiančios informacijos apie (duomenys neskelbtini) Eur investicijas į produktą.

Atsakydama į atsakovės 2025 m. sausio 30 d. raštą, pareiškėja 2025 m. vasario 6 d. pranešimu „Atsakymas į Raštas dėl stebėsenos rodiklių“ (toliau – ir Pranešimas Nr. 2) pateikė atsakymą į prašomus „pagrindimo elementus“. Nurodė, jog vienintelė (duomenys neskelbtini), suprasdama inovatyvių bendrovių rizikos ir bankroto rodiklius, kurie sako, jog apie 90 proc. visų naujų inovatyvių bendrovių bankrutuoja per kelis pirmus metus, per (duomenys neskelbtini) fondą investavo į UAB „Reteilos technologijas“. Dėl rizikos valdymo tokia investicija buvo skaidoma. Šiuo atveju buvo gauta (duomenys neskelbtini) Eur rizikos injekcija, o likusi (duomenys neskelbtini) Eur būtų investuota įmonei pasiekus nurodytus veiklos rezultatus. Kadangi bendrovė rodiklių nepasiekė, likusi suma investuota nebuvo. Nei (duomenys neskelbtini), nei fondas, pareiškėjai pretenzijų nepateikė. Taip pat pareiškėja pateikė lietuvių ir anglų kalbomis sutarčių projektus, pažymėjo, kad jos nepasirašytos, todėl kėlė klausimą, kokių tikslu prašoma jas pateikti. Dėl dalyvavimo (duomenys neskelbtini) rengtame konkurse paaiškino, kad pirminė atranka vyko online (MS Teams), atrankų į finalinius pristatymus neprašė, pateikė asmens kontaktams duomenis ir nurodė, jog šis asmuo gali patvirtinti faktinę aplinkybę, jog bendrovė konkurso neprašė. Pateikė paaiškinimą, jog privataus sektoriaus susitikimai nėra protokoluojami, įrašomi. Pateikė oficialią nuorodą iš VMI tinklapio apie bendrovės pajamas ir patirtą nuostolį, kas leidžia daryti išvadą, jog tokiam nuostoliui susidaryti buvo reikalingos investicijos. Paaiškino, jog bendrovė sukūrė automatizuotą duomenų mainų sistemą, ir iš savo sistemos būtų galėjusi padėti automatinio būdu taisyti paaiškiniame nurodytas klaidas, tačiau skirtingi klientai naudoja skirtingas verslo valdymo sistemas, skiriasi prekių BAR (EAN) kodai, dėl to nebuvo galima pilna apimtimi automatizuoti sprendimo, o klientai nesutiko savo kaštais taisyti klaidų, ko rezultatas – atsisakymas diegti pareiškėjos sprendimą. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, išreiškė nesutikimą, kad neatliktu nuo pareiškėjos valios priklausančių veiksmų, ir nesutiko su paskirta sankcija. Akcentavo, jog Rodiklis nebuvo pasiektas dėl objektyvių priežasčių.

Įgyvendinus Projektą, atsakovė, vertindama Sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių (P.N.804-01.2.1-MITA-T-852 Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos (visos darbo dienos ekv.)) pasiekimą, stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis (Pranešimą, Pranešimą Nr. 1, Pranešimą Nr. 2 ir pareiškėjos pateiktus rašytinius įrodymus) ir Projektui skirtą finansavimo pagrindumą, 2025 m. kovo 21 d. priėmė ginčijamą sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Sprendimas dėl nepasiekto rodiklio ir dalies lėšų grąžinimo (Projektas NR. (duomenys neskelbtini))“, kuriuo nusprendė: 1) darbo vietos rodiklis nepasiektas 100 proc.; 2) Projektui skirtas finansavimas mažinamas viena antrąja Taisyklių 260.4 papunktyje numatyto 20 procentų dydžio ir netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstama 3052,63 Eur (30 526,30 Eur x 20 proc. / 2); 3) 3052,63 Eur sumą per 90 kalendorinių dienų nuo Sprendimo gavimo dienos grąžinti į Inovacijų agentūros sąskaitą. Sprendimu atkreiptas dėmesys, kad MTEP išlaidų rodiklio (40 000 Eur per 3 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos – iki 2025 m. liepos mėn.) atitinkamas vertinimas bus atliekamas suėjus nurodytam terminui ir, jei rodiklis nebus pasiektas, bus sprendžiama dėl atitinkamos dalies Projekto išlaidų mažinimo poreikio.

Skundžiamo Sprendimo teisiniu pagrindu nurodytos Taisyklių 258, 259, 260.1-260.4, 261, 266 punktų, Finansavimo sąlygų aprašo 72 punkto nuostatos. Faktiniu pagrindu – nepasiektas Rodiklis, o įrodymais nepagrįsta, jog Rodiklis nepasiektas dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjos valios. Todėl Komisija, sprendama dėl Sprendimo teisėtumo, turi analizuoti ar pagrįstai atsakovė sprendė, jog Rodiklis nepasiektas ne dėl objektyvių priežasčių, ar pagrįstai apskaičiavo Sprendimu pritaikytą finansavimo mažinimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“ (minėta, toliau – ir Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), Projektų finansavimo ir administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316, (minėta, toliau – ir Taisyklės), Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 „Dėl 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (minėta, toliau – ir Skaičiavimo aprašas), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-250 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „Inostartas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „Inostartas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (minėta, toliau – ir Finansavimo sąlygų aprašas) ir kiti teisės aktai.

Pagal Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų taisyklių 3.1.2.1 papunktį, Inovacijų agentūra yra įgyvendinančioji institucija. Šiuo nutarimu patvirtintų Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklių 9.2.4 papunktyje nustatyta, jog Inovacijų agentūra, kaip įgyvendinančioji institucija, pagal kompetenciją, be kita ko, atlieka projektų vertinimą; pagal minėtų taisyklių 9.3 papunktį – įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų; pagal 9.4 papunktį – priima sprendimus dėl ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo ir informuoja apie juos ministeriją ir projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų dėl lėšų grąžinimo ministerijai (išskyrus tuos atvejus, kai priemonės įgyvendinamos visuotinės dotacijos būdu; kai projektui finansuoti skiriama grąžinamoji subsidija, atliekami minėtų taisyklių 9.17.4 papunktyje nustatyti veiksmai); pagal 9.17.4. papunktį nustačiusi netinkamas finansuoti išlaidas informuoja apie tai projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų dėl projektų vykdytojams išmokėtų netinkamų finansuoti ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo, susigrąžina ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, reikalavimo teisę į projekto vykdytojo negrąžintą sumą perduoda centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, informuoja ministeriją apie nesusigrąžintas ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir teikia tvirtinančiajai ir mokėjimo institucijoms informaciją apie grąžintinas, grąžintas ir nesusigrąžintinas lėšas, panaikintą projekto ES struktūrinių fondų lėšų ir (ar) nacionalinių lėšų dalį arba visas projektui skirtas ES struktūrinių fondų lėšas ir (ar) nacionalines lėšas.

Finansavimo sąlygų aprašo 5–7 punktuose nustatyta, jog priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – ir Ministerija) ir Inovacijų agentūra (toliau – ir įgyvendinančioji institucija). Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija. Priemonė įgyvendinama visuotinės dotacijos būdu. Pagal minėto aprašo 9 punktą priemonės tikslas – skatinti naujų inovatyvių SVV subjektų kūrimąsi ir plėtrą, užtikrinant inovatyvių idėjų, produktų ir paslaugų plėtojimą, skatinti įmonių savarankiškumą atliekant MTEP darbus įmonės viduje. Pagal Finansavimo sąlygų aprašo 10.1 punktą remiamos šios veiklos: inovatyvių SVV subjektų kūrimosi skatinimas, vykdant MTEP veiklą 2-6 etapus, nurodytus Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650 „Dėl Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo

patvirtinimo“ (toliau – ir MTEP etapų klasifikacijos aprašas), 4 punkte. Projektu turi būti siekiama priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, numatytų Finansavimo sąlygų aprašo 26 punkte, tarp kurių ir produkto stebėsenos rodiklio „Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos“, kodas P. N. 804 (rodiklis privalomas, kai vykdomos tik šio aprašo 10.1 ir (arba) 10.3 papunkčiuose nurodytos veiklos, ir naudojamas tik pradinei reikšmei nurodyti). Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliai – „Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos“ (rodiklis naudojamas tik pradinei reikšmei nurodyti) numatytas ir Aprašo 6 punkte (P. N.804). Projektas įgyvendinamas pagal dotacijos sutartyje, Finansavimo sąlygų apraše ir Taisyklėse nustatytus reikalavimus (Finansavimo sąlygų aprašo 72 punktas).

Taisyklėse nustatyta iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų, įgyvendinamų pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą, patvirtintą 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr.C(2014) 6397), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. rugsėjo 24 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2018)6019) (toliau – ir veiksmų programa), vertinimo, atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka.

Vadovaudamasis projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytais reikalavimais, pareiškėjas, pildydamas paraišką, pasirenka projektui taikomus stebėsenos rodiklius, kuriuos įsipareigoja pasiekti iki stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše nurodyto pasiekimo momento, bet ne vėliau kaip iki poprojektinio laikotarpio pabaigos. Jei paraiškoje nurodyti stebėsenos rodikliai atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše ir kituose, šių Taisyklių 255 punkte nurodytuose, dokumentuose nustatytus reikalavimus, jie perkeliama į projekto sutartį (Taisyklių 256 punktas).

Pagal Taisyklių 257 punktą, už projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių pasiekimą projekto vykdytojas atsiskaito teikdamas mokėjimo prašymus ir (arba) ataskaitas po projekto finansavimo pabaigos.

Jeigu stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašuose nurodytu pasiekimo momentu projekto vykdytojas yra nepasiekęs projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių, įgyvendinančioji institucija, įvertinusi stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis ir projektui skirtą finansavimo pagrįstumą, vadovaudamasi šių Taisyklių 259–265 punktuose nurodytais principais, vienašaliu sprendimu sumažina projekto sutartyje nustatytą projektui skirtą finansavimą (nekeisdama projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydžio, t. y. atitinkama suma didindama projekto vykdytojo nuosavo įnašo dalį). Jei įgyvendinančioji institucija nustato, kad nepasiekus stebėsenos rodiklių taip pat nėra pasiektas projekto tikslas, vadovaudamasi šių Taisyklių 190 punktu ji inicijuoja projekto sutarties nutraukimą šių Taisyklių 19 skirsnyje nustatyta tvarka ir išmokėtų lėšų susigrąžinimą šių Taisyklių 26 skirsnyje nustatyta tvarka (Taisyklių 258 punktas).

Apibendrinant išdėstytas nuostatas spręstina, jog tokiu atveju, kai projekto vykdytojas nepasiekia stebėsenos rodiklių, įgyvendinančioji institucija turi įvertinti projekto vykdytojo nurodytas stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis. Nepasiekus stebėsenos rodiklių, kyla atitinkama teisinė pasekmė, t. y. įgyvendinančioji institucija priima vienašališką sprendimą sumažinti projekto sutartyje nustatytą projektui skirtą finansavimą, išskyrus tam tikras išimtis, numatytas Taisyklėse.

Projekto sutartyje nustatytas projektui skirtas finansavimas mažinamas pagal Taisyklių 259–265 punktuose numatytus principus. Jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas yra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu ir projekto vykdytojas nepagrindžia patirtų projekto išlaidų atsižvelgdamas į nepasiektą stebėsenos rodiklio reikšmę, mažinama projektui skirtą finansavimo dalis apskaičiuojama proporcingai pagal neįvykdytų projekto veiklų apimtį ir (arba) yra lygi nepagrįstai patirtoms projekto išlaidoms (259 punktas). Taisyklių 260 punkte nustatyta, jog jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas nėra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu, bet yra sąlygotas veiksmų, kurių įtaką stebėsenos rodiklio

nepasiekimui projekto vykdytojas galėjo sumažinti (stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimo pagrįstumas gali būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamų veiksmų programos priemonių specifiką, su ministerija suderinta tvarka), mažinama projektui skirtas finansavimo dalis apskaičiuojama taip: jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) daugiau kaip 50 procentų, tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 16 iki 20 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos (260.4 papunktis). Kokia dalimi mažinama projektui skirtas finansavimo suma, nustatoma vadovaujantis proporcingumo principu ir įvertinus projekto stebėsenos rodiklio pobūdį (vertinama, ar stebėsenos rodiklis, kurio reikšmė nepasiekta, yra privalomas ar buvo pasirenkamas pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą; ar pasiekta minimali projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta stebėsenos rodiklio reikšmė; ar už nepasiektą stebėsenos rodiklį paraiškos vertinimo metu buvo skirta papildomų balų ir ar tai buvo esminis veiksnys, nulėmęs finansavimo projektui skyrimą), projekto rezultato rodiklių skaičių ir stebėsenos rodiklio nepasiekimo aplinkybes (kokių veiksmų ėmėsi projekto vykdytojas rodikliui pasiekti, projekto vykdytojo veiksmai (neveikimas), dėl kurių nebuvo pasiektas rodiklis) (261 punktas).

Išimtyms, kada projektui skirtas finansavimas negali būti mažinamas, numatytos Taisyklių 265 punkte. T. y. finansavimas nėra mažinamas kai tenkinama nors viena iš šių sąlygų: 265.1. stebėsenos rodiklis nepasiektas dėl konkrečios projekto veiklos įgyvendinimo mažesne apimtimi, tačiau projekto vykdytojas pagrindžia siekiant šio rodiklio patirtas projekto išlaidas; 265.2. projekto veiklos įgyvendintos projekto sutartyje numatyta apimtimi, o stebėsenos rodiklis nepasiektas dėl veiksmų, kurių įtakos stebėsenos rodiklio nepasiekimui projekto vykdytojas negalėjo sumažinti (stebėsenos rodiklio nepasiekimo pagrįstumas gali būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamų veiksmų programos priemonių specifiką, su ministerija suderinta tvarka), ir projekto vykdytojas kartu su galutiniu mokėjimo prašymu arba ataskaita po projekto finansavimo pabaigos pateikia pagrįstus paaiškinimus, kodėl nepasiekė stebėsenos rodiklio reikšmės.

Įvertinus šias nuostatas, darytina išvada, jog projekto vykdytojo nurodytos stebėsenos rodiklio nepasiekimo priežastys yra svarbios įgyvendinančios institucijos sprendimo priėmimui, o esant objektyvioms aplinkybėms, kada projekto vykdytojas įrodo, jog stebėsenos rodiklis nebuvo pasiektas dėl aplinkybių, kurių jis negalėjo įtakoti, finansavimas nėra mažinamas. Taigi tam, kad finansavimas nebūtų mažinamas projekto vykdytojas privalo aktyviai pagrįsti rodiklių nepasiekimo priežastis.

Byloje ginčo dėl aplinkybės, jog priemonės Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „Inostartas“ administravimas perduotas Inovacijų agentūrai, nėra. Taip pat nėra ginčo dėl aplinkybės, kad pareiškėja nepasiekė stebėsenos Rodiklio – nesukūrė 2 darbo vietų.

Pareiškėja Rodiklio nepasiekimo priežastis sieja su neigiamu įmonės ekonominės veiklos rodiklių egzistavimu, kuris pasireiškė įmonės turimų klientų netekimu – sutarčių nepratęsimu / nutraukimu, sutarčių su klientais nepasirašymu, kurios buvo suderintos ir patvirtintos veiklos dėl pareiškėjos sukurto produkto sprendimo sudėtingumo. Pareiškėja, įrodinėdama objektyvių aplinkybių egzistavimą ir Pranešimais prašydama atsakovės netaikyti Projektui skirtas finansavimo mažinimo, iš esmės prašė taikyti Taisyklių 265 punkto nuostatas.

Įrodinėjimas administraciniame procese priklauso nuo ginčo santykių pobūdžio, nuo teisinio ginčo santykio reglamentavimo. Tokiais atvejais, kai viešojo administravimo subjektui yra pateikiamas fizinio ar juridinio asmens prašymas, kuriuo prašoma taikyti jų atžvilgiu tam tikras išimtis, paprastai įrodinėjimo pareiga tenka prašymą teikiančiam asmeniui (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2020 m. liepos 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1585-602/2020). Komisijos vertinimu, nors nurodyta teisminė praktika nėra identiška nagrinėjamo ginčo faktinėms aplinkybėms ir teisiniam reguliavimui, tačiau atsižvelgiant į tai, kad šioje nagrinėjamoje byloje ginčas kilęs iš teisinių santykių, kurie reguliuoja iš ES lėšų finansuojamų projektų vykdymą, ir pareiškėjas siekia įrodyti Taisyklių 265.2 punkte numatytos išimties buvimą, taikytinos analogiškos nurodytos įrodinėjimo pareigos taisyklės.

Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos matyti, jog atsakovė 3 kartus pareiškėjai suteikė galimybę pateikti paaiškinimus ir objektyvius įrodymus, kurie pagrįstų Rodiklio nepasiekimo

priežastis. Pareiškėja tris kartus teikė paaiškinimus: Pranešimas, Pranešimas Nr. 1, Pranešimas Nr. 2 (bendrai – ir Pranešimai). Komisija, vertindama pareiškėjos nurodytas Rodiklio nepasiekimo priežastis ir aktyvius nurodytus veiksmus, siekiant užtikrinti bendrovės ekonominę gyvybingumą: 1) beveik 200 bendrovės kuriamo produkto pristatymų potencialiems klientams ES; 2) bendrovė dalyvavo (duomenys neskelbtini), siekdama užsitikrinti pilotinį kontraktą (duomenys neskelbtini) tinkluose, tačiau dėl produkto specifiškumo ir sudėtingumo, kontrakto nelaimėjo; 3) bendrovė su partneriais pateikė (duomenys neskelbtini) tinklui savo teikiamos paslaugos galimybių studiją / komercinį pasiūlymą, kurio rezultatai nesudarė pagrindo (duomenys neskelbtini) sistemai naudoti pareiškėjos siūlomą sprendimą; 4) bendrovė inicijavo „prisijungimo“ prie (duomenys neskelbtini) sistemos darbus, kad bendrovės sprendimas taptų prieinamas mažmeninių prekybinių verslų savininkams visoje LT, tačiau dėl neigiamo ekonominio efekto projektas nebuvo užbaigtas; 5) bendrovė atskyrė produktą į atskirą licenciją ir bandė licenciją parduoti kaip nepriklausomą programinę įrangą, taip užsitikrindama pajamas iš licencijos palaikymo, tačiau klientas, su kuriuo buvo sutartas licencinio produkto sukūrimo ir programinės įrangos perkėlimo į kliento ERP sistemą dėl kaštų optimizavimo sandorio atsisakė (paketo kaina su API integracija (duomenys neskelbtini) Eur), sprendžia, jog priežastys būtų galimos pripažinti objektyviomis tik tuo atveju, jei pareiškėja būtų pateikusi argumentus pagrindžiančius įrodymus. Tačiau, priešingai, pareiškėja prašomų pateikti įrodymų: nutrauktą / nepratęstą sutarčių ar suderintų sutarčių projektų; bendravimą su klientais, su kuriais buvo sudarytos ar suderintos sutartys, dėl sutarčių nutraukimo / nepratęsimo / nepasirašymo patvirtinančios informacijos; informacijos apie dalyvavimą (duomenys neskelbtini) 2023 m. birželio 22 d. rengtame konkurse; informacijos, patvirtinančios apie (duomenys neskelbtini) tinklui teiktą galimybių studiją / komercinį pasiūlymą ir (duomenys neskelbtini) atsakymą; informaciją apie „prisijungimo“ prie (duomenys neskelbtini) sistemos inicijavimą ir apie licencinio produkto sukūrimo ir programinės įrangos perkėlimo į kliento ERP sistemą suderinimą su klientu ir kliento sandorio atsakymą neteikė, tam tikrais atvejais įrodinėjimo našta perkeldama atsakovei: pvz., pateikė (duomenys neskelbtini) tinklo asmens kontaktams duomenis, nurodydama, kad minėtas asmuo gali patvirtinti aplinkybes, jog bendrovė neprašė atrankų į finalinius pristatymus.

LVAT yra pažymėjęs, kad vertinant aplinkybes, kurios galimai sutrukdė tinkamai vykdyti įsipareigojimus, pažymėtina, kad paramos gavėjai, prisiimdami įsipareigojimus pagal paramos sutartis, turi žinoti apie verslo rizikų egzistavimą ir numatyti galimą jų apimtį. Todėl šios priežastys (sutarčių nutraukimas / nepratęsimas / nepasirašymas) nėra pripažintos kaip netikėtos ar išskirtinės, dėl kurių atsiradimo nebuvo galimybės įvykdyti įsipareigojimų (žr., pvz., LVAT 2021 m. liepos 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1370-261/2021).

Remiantis paminėta LVAT praktika pareiškėjos nurodyta priežastis, kodėl nepasiektas Rodiklis – sutarčių nepasirašymas / nepratęsimas, nėra pripažįstama kaip netikėta, išskirtinė, dėl kurios atsiradimo nebuvo galimybės investicijas gavusioje bendrovėje naujai sukurti 2 ilgalaikes darbo vietas. Pareiškėjos įsivaizdavimas ar interpretavimas nurodytų teisės aktų, siekiant sau palankesnės pozicijos ir išimtinų sąlygų, negali būti vertintinas, kaip atitinkantis nurodytus dotacijos teikimą reglamentuojančius teisės aktus.

Pažymėtina, jog Rodiklio numatymas Sutartyje imperatyvus (pati pareiškėja nusimatė įkurti 2 darbo vietas), todėl privalomai turėjo būti pasiektas. Pareiškėjos nurodytos nepasiekimo priežastys nėra pripažįstamos objektyviomis. Be kita ko, pareiškėja įrodymų, pagrindžiančių visas Pranešimuose nurodytas aplinkybes, nei atsakovei, nei Komisijai nepateikė. Sutiktina su pareiškėja, jog bendradarbiavimo specifika su verslo subjektais pasižymi specifika, susitikimai nėra protokoluojami, tačiau Komisijos vertinimu, pokalbių išsklotinės, elektroniniai laišakai būtų laikomi tinkamais įrodymais, pagrindžiančiais pareiškėjos pastangų dėjimą, siekiant laiku įgyvendinti Rodiklį. Byloje nėra duomenų, iš kurių būtų galima spręsti, kad pareiškėja buvo pakankamai aktyvi ir siekė Sutartyje prisiimtus įsipareigojimus įvykdyti kitais būdais. Nors pareiškėja ir nurodo, jog bendrovė atskyrė produktą į atskirą licenciją ir bandė licenciją parduoti kaip nepriklausomą programinę įrangą, taip užsitikrindama pajamas iš licencijos palaikymo, tačiau klientas, su kuriuo buvo sutartas licencinio produkto sukūrimo ir programinės įrangos perkėlimo į kliento ERP sistemą dėl kaštų optimizavimo sandorio atsisakė. Tačiau šioms argumentams pagrįsti pareiškėja neteikė

jokių įrodymų. Vien ta aplinkybė, kad sutartys nepratęstos, nepasirašytos negali būti laikomos objektyvia priežastimi nevykdyti įsipareigojimų, kadangi sutartys galėjo būti nepratęstos ne tik kitos šalies iniciatyva, tačiau ir abiejų sutarties šalių susitarimu, o kokios buvo objektyvios priežastys nutraukti bendradarbiavimą, byloje nėra įrodyta.

Komisija pažymi, kad ES dotacijų skyrimas yra susijęs su lėšų, skiriamų skatinti naujų inovatyvių SVV subjektų kūrimąsi ir plėtrą, tinkamu skyrimu, panaudojimu, užtikrinant inovatyvių idėjų, produktų ir paslaugų plėtojimą, todėl nėra ir negali būti vertinamas kaip neišsenkantis ir gaunamas nepaisant nustatytų sąlygų ir teisės aktų reikalavimų. Šių lėšų skirstymas bei panaudojimas sąlygojamas ne tik ekonominio pagrįstumo, naudingumo, bet tuo pačiu ir skaidrumo principų. Todėl kiekvienas paraiškos teikėjas, įgijęs teisę pasinaudoti ES teikiama socialine ir ekonomine pagalba, privalo itin atidžiai vykdyti sutartimi prisiimtus įsipareigojimus, o jų nepasiekus, kyta atitinkama pasekmė – mažinamas finansavimas.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas taip pat su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taip pat yra taikytinos VAI normos. Be to, LVAT jurisprudencijoje nuosekliai pabrėžiama viešojo administravimo subjektų pareiga laikytis teisės principų. Pasak teismo, kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistoma *inter alia* (be kita ko) gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).

VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, LVAT savo praktikoje yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.).

Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka. Administracinių teismų praktikoje aiškinant šias VAI nuostatas yra konstatuota, kad kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą VAI 10 straipsnio taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose. Šia teisės norma iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Todėl kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprenddamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo ad hoc (tuo atveju) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas

bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. birželio 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011, LVAT 2019 m. spalio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-884-438/2019).

Komisija, įvertinusi byloje esančius rašytinius įrodymus, bylos šalių paaiškinimus posėdžio metu, spendžia, jog Inovacijų agentūra pagrįstai sprendė, jog Rodiklio nepasiekimas nėra sąlygotas objektyvių, nuo pareiškėjos valios, nepriklausančių aplinkybių. Projektu prisiimtų įsipareigojimų vertinimas atliktas laikantis Taisyklių, Finansavimo sąlygų aprašo reikalavimų, Komisija nenustatė jokių procedūrinių pažeidimų, Sprendime nustatytos faktinės aplinkybės, išvados pagrįstos ir motyvuotos, Sprendime nurodytos konkrečios teisės normos, kuriomis remiantis, buvo atliekamas vertinimas, Sprendimas yra teisėtas, todėl jo naikinti pareiškėjos nurodytais motyvais nėra pagrindo. Remiantis tuo, kas išdėstyta, pareiškėjos skundas dėl Sprendimo panaikinimo atmestinas kaip nepagrįstas.

Išvestiniu skundo reikalavimu pareiškėja prašo panaikinti Inovacijų agentūros Sprendimu pritaikytą poveikio priemonę – 3 052,63 Eur baudą grąžintinų lėšų formatu. Byloje įrodžius, jog atsakovė pagrįstai sprendė, jog Rodiklio nepasiekimas 100 proc., ir jo nepasiekimas nėra sąlygotas objektyvių priežasčių, sprendžiamas, ar atsakovė tinkamai apskaičiavo Sprendimu grąžintinų lėšų dydį.

Minėta, jog Sutartimi pareiškėjai skirta dotacija sudaro 30 526,30 Eur. Taisyklių 260 punkte nustatyta, jog jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas nėra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu, bet yra sąlygotas veiksmų, kurių įtaką stebėsenos rodiklio nepasiekimui projekto vykdytojas galėjo sumažinti (stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimo pagrindumas gali būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamų veiksmų programos priemonių specifiką, su ministerija suderinta tvarka), mažinama projektui skirtas finansavimo dalis apskaičiuojama taip: jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) daugiau kaip 50 procentų, tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 16 iki 20 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos (260.4 papunktis). Kaip posėdžio metu paaiškino atsakovės ir trečiojo suinteresuoto asmens atstovai, su Ministerija suderinta tvarka nėra patvirtinta, todėl vadovaujamosi bendraisiais finansavimo mažinimo principais, numatytais Taisyklių 259–265 punktuose.

Byloje neginčijamai nustatyta, jog Rodiklio nepasiekimas 100 proc. (2 darbo vietos nesukurtos), vadinasi atsakovė pagrįstai apskaičiuodama finansavimo mažinimą vadovavosi Taisyklių 260.4 papunkčiu.

Kokia dalimi mažinama projektui skirtas finansavimo suma, nustatoma vadovaujantis proporcingumo principu ir įvertinus projekto stebėsenos rodiklio pobūdį (vertinama, ar stebėsenos rodiklis, kurio reikšmė nepasiekta, yra privalomas ar buvo pasirenkamas pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą; ar pasiekta minimali projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta stebėsenos rodiklio reikšmė; ar už nepasiektą stebėsenos rodiklį paraiškos vertinimo metu buvo skirta papildomų balų ir ar tai buvo esminis veiksnys, nulėmęs finansavimo projektui skyrimą), projekto rezultato rodiklių skaičių ir stebėsenos rodiklio nepasiekimo aplinkybes (kokių veiksmų ėmėsi projekto vykdytojas rodikliui pasiekti, projekto vykdytojo veiksmai (neveikimas), dėl kurių nebuvo pasiektas rodiklis) (261 punktas).

Taisyklių 26 skirsnyje reglamentuojama projekto finansavimo ir kitų lėšų grąžinimo tvarka. Visais šiose Taisyklėse nustatytais atvejais sprendimus dėl išmokėtų projekto finansavimo lėšų ir (ar) kitų lėšų grąžinimo (toliau – sprendimas dėl lėšų grąžinimo) priima įgyvendinančioji institucija (Taisyklių 330 punktas).

Sprendimai dėl lėšų grąžinimo priimami ir vykdomi, grąžintinos ir projektų vykdytojų grąžintos lėšos administruojamos Finansinės paramos grąžinimo taisyklėse ir 2014–2020 metų grąžintinų ir grąžintų lėšų administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų

ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 1K-059 „Dėl 2014–2020 metų gražintinių ir gražintų lėšų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – ir Gražintinių lėšų taisyklės), nustatyta tvarka.

Pagal Gražintinių lėšų taisyklių 6 punktą, sprendimu dėl lėšų gražinimo laikoma patvirtinta gražintinių lėšų forma arba sprendimas dėl pažeidimo, kai kartu tvirtinama ir gražintinių lėšų forma. Sprendimas dėl lėšų gražinimo priimamas vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių ir (ar) Techninės paramos administravimo taisyklių, ir (ar) Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių nuostatomis ir Finansinės paramos gražinimo į valstybės biudžetą taisyklėse ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka.

Priimdama sprendimą dėl lėšų gražinimo, įgyvendinančioji institucija tvirtina gražintinių lėšų formą SFMIS2014, jeigu yra įdiegtos tokios funkcinės galimybės. Jeigu SFMIS2014 funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, tvirtina popierinę gražintinių lėšų formą. Sprendimas dėl lėšų gražinimo turi atitikti VAI nustatytus administraciniam sprendimui taikomus reikalavimus (Gražintinių lėšų taisyklių 7.2.1 papunktis).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjai pritaikyta maksimali 20 procentų nuo Projektui skirtos finansavimo sumos finansavimo mažinimo sankcija. Lėšų gražinimo forma užpildyta ir kartu su Sprendimu pateikta pareiškėjai. Komisijos vertinimu atsakovė tinkamai įvertino Projekto Rodiklio pobūdį – rodiklis yra privalomas pagal Finansavimo sąlygų aprašą, nepasiekta minimali projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta stebėsenos rodiklio reikšmė, aplinkybę, jog už Rodiklį paraiškos vertinimo metu buvo skirta papildomų balų, tinkamai įvertino pareiškėjos aktyvius veiksmus bandant pasiekti Rodiklį, tačiau įvertinusi aplinkybes, jog nebuvo pateikti įrodymai, pagrindžiantys išskirtinių aplinkybių Rodiklio nepasiekimo kontekste egzistavimą, negalėjo priimti kitokio sprendimo kaip tik įpareigojančio pareiškėją gražinti dalį finansavimui skirtų lėšų.

Projekte numatyti du privalomi rezultato stebėsenos rodikliai, vieno iš jų MTEP rodiklio siekimo laikotarpis dar nėra pasibaigęs, o darbo vietos Rodiklis nepasiektas 100 proc., todėl atsakovė pagrįstai nusprendė mažinti finansavimą ½ dalimi.

Analizuojant Sprendimo dalį dėl finansavimo mažinimo matyti, jog joje aiškiai nurodytas teisinis ir faktinis pagrindai, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, nagrinėjamu atveju, aplinkybės, kurios turėjo įtakos apskaičiuojant gražintinių lėšų sumas. Komisija, įvertinusi Sprendimo dalį dėl finansuojamų lėšų mažinimo sprendžia, kad jis atitinka VAI 10 straipsnyje administraciniam aktui keliamus reikalavimus, atsakovė proporcingumo principo nepažeidė, todėl skundas dėl šio reikalavimo atmestinas kaip nepagrįstas.

Pareiškėja trečiuoju skundo reikalavimu prašo pripažinti, kad pareiškėjos rodiklių nepasiekiamumo faktas atsitiko dėl objektyvių, nuo bendrovės veiksmų nepriklausančių priežasčių.

LVAT praktikoje ne kartą konstatuota, kad administraciniam teismui nėra suteikta teisė pripažinti tam tikrų faktų ar juos nustatyti (žr., pvz., LVAT 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-651-1062/2021). Nors teiginiai dėl faktų pripažinimo ar nepripažinimo gali būti vertinami kaip pareiškėjo skundo motyvuojamoji dalis, bet jie negali būti nagrinėjami kaip savarankiškas reikalavimas (žr., pvz., LVAT 2011 m. liepos 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶³-359/2011; 2015 m. birželio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-226-143/2015; 2017 m. kovo 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-117-520/2017). Dėl šios priežasties toks skundo reikalavimas negali būti ginčo dalyku Komisijoje. Byla pagal trečiąjį skundo reikalavimą nutraukta kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu skundo dalis dėl Sprendimo panaikinimo, Sprendimu taikytos poveikio priemonės – 3 052,63 Eur finansavimo mažinimo, įpareigojant pareiškėją nurodytą sumą gražinti Inovacijų agentūrai, atmestina kaip nepagrįsta. Byla pagal skundo reikalavimą pripažinti, kad pareiškėjos rodiklių nepasiekiamumo faktas atsitiko dėl objektyvių, nuo bendrovės veiksmų nepriklausančių priežasčių, nutraukta kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Reteilos technologijos“ skundo dalį atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos dalį dėl reikalavimo pripažinti, jog pareiškėjos rodiklių nepasiekiamumo faktas atsitiko dėl objektyvių, nuo bendrovės veiksmų nepriklausančių priežasčių, nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Vilija Astrauskienė